

„Svetlo svieti v tme, ale tma Ho nepohltila“ (J 1,5)

Svetlo Pravoslávia

duchovný občasník pravoslávnej cirkevnej obce Banská Bystrica

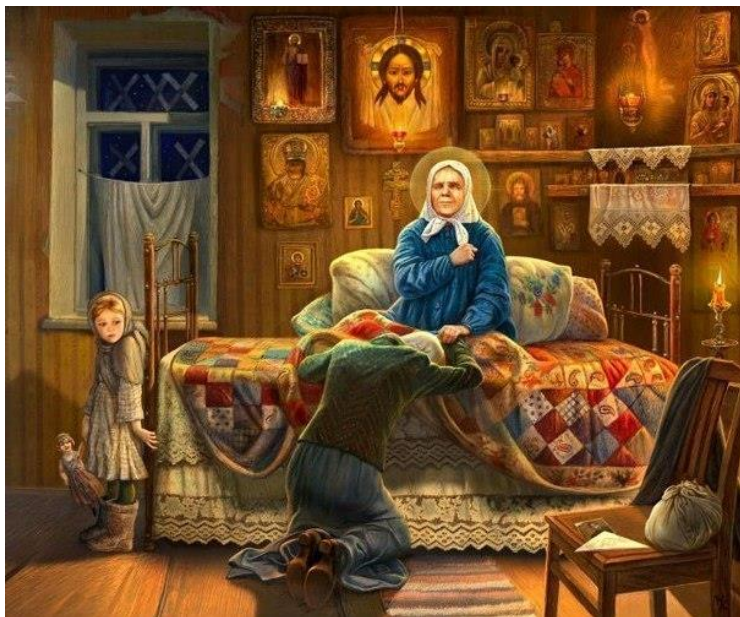
číslo 43, rok 2016

Christos voskrese!

Svätý Serafím Sarovský sa každému počas celého roka víťazne zdravil práve týmto paschálnym pozdravom. Pre mňa osobne niet krajšieho a radostnejšieho pozdravu a niet povzbudivejších slov ako: „*Christos vstal z mŕtvych, smrťou smrť prekonal a mŕtvym v hroboch život daroval.*“

Kto verí v Christovo Vzkriesenie a nepochybuje, tak vie, že svätí, vyznávači, mučeníci, učitelia Cirkvi, apoštoli, schimonasi, všetci zosnulí s vierou v Christovo Vzkriesenie sú tu stále s nami, aby nás povzbudzovali, potešili a pomáhali VIDIEŤ CESTU. V žiari svetiel, v záplave neónov a blikajúcich lákavých svetielok nám pomáhajú rozoznať JAS SVETLA CHRISTOVHO VZKRIESENIA.

Matuška Matrónuška

V r. 2003 som bola na pokraji nervového zrútenia, - vydáva svoje svedectvo Anna z Moskvy. - Mnoho rokov som nemohla otehotnieť (čo bolo výsledkom dvoch potratov). Veľmi dobre som

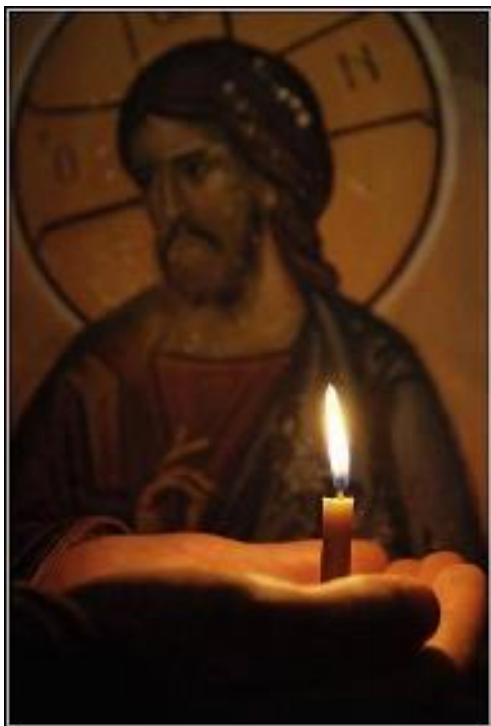
vedela, že som sa dopustila ťažkého hriechu a to ležalo na mojej duši ako ťažký balvan. Koľkokrát som šla do chrámu v nádeji, že sa v spovedi zbavím tohto ťažkého hriechu, ktorý ma zožieral. No niečo mi nedovoľovalo podísť ku kňazovi. Prosila som o pokoj duše, ale bezvýsledne. Zrazu som otehotnela a moja radosť nepoznala hraníc. Lenže po 12 týždňoch moju radosť ukončil potrat. Ležala som v nemocnici a bola som pripravená siahnúť si na život. V takej depresívnej nálade som prežila ďalších šesť mesiacov, kým mi jedna známa nepovedala o sv. Matróne. Preto vám chcem rozpovedať svoj príbeh o tom, ako mi svätá Matróna pomohla, - hovorí Anna.

Bola skorá jar, keď som prišla do Pokrovského monastiera. Stála som v rade k ikone sv. Matróny a v mojej duši sa dialo čosi neopísateľné, všetko sa miešalo, bolesť s akousi zvláštnou radosťou. Vo chvíli, keď som už stála pred mošćami svätej, zmohla som sa len na hlasitý plač. V tomto stave ma zbadal baťuška, ktorý stal neďaleko. Vzal ma stranou, začal rozprávať, pýtať sa a ja som mu jednoducho „vyložila“ celý svoj život. Mlčky stál, len občas prikývol a pohladil ma po hlave. Vôbec si

nespomínam, čo mi povedal, no z chrámu som vyšla taká ľahká, akoby zo mňa sňali tonu špiny. Uverila som, že všetko bude v poriadku. O dva mesiace neskôr som otehotnela a o deväť mesiacov neskôr porodila moju radosť - môjho syna. Zázraky sú - a sú blízko nás. Verte a všetko dostanete. Prajem všetkým, ktorí akokoľvek zúfate, aby ste pri matuške Matróne našli svoju nádej.

Kto bola táto „matuška Matronuška“, ku ktorej sa s vierou obracajú nespočetné zástupy akokoľvek zmorených, ktorí v nej nachádzajú skorú pomocnicu a zástankyňu pred Hospodom Bohom? Blažená Matróna (Matróna Dimitrijevná Nikonova) sa narodila v r. 1885 v dedine Sebino, vo vtedajšej Tulskej gubernii. Dedina sa nachádza neďaleko známeho Kulikovho poľa. Jej rodičia, Dimitrij a Natália, boli roľníkmi. Ľudia chudobní, ale zbožní, ktorí sa živili z práce svojich rúk. Mali štyri deti: dvoch synov - Ivana a Michaila, dve dcéry - Máriu a Matrónu. Matróna bola najmladšia. Keď sa narodila, jej rodičia už neboli najmladší. Pri tej biede v ktorej žili, ďalšie dieťa znamenalo len ďalšie hladné ústa. Preto rodičia ešte pred jej narodením plánovali vzdať sa dieťaťa a dať ho do sirotinca. No matka mala prorocký sen - videla svoju ešte nenarodenú dcérku, ktorá ako biely vták s ľudskou tvárou a zatvorenými očami sadla na jej pravú ruku. Sen prijala ako znamenie. Aj keď sa dievčatko narodilo slepé, matka milovala svoje „nešťastné dieťa“. Sv. Písmo hovorí, že Boh si vyberá Svojich služobníkov ešte pred ich narodením. „*Skôr, ako Som ťa utvoril v živote matky, poznal Som ťa, - hovorí Jeremiášovi. - Skôr, ako si vyšiel z lona matky, posvätil Som ťa*“ (Jer 1,5). Tak aj Matrónu Boh vybral k výnimočnej službe hneď na počiatku, naložiac kríž na jej plecia, ktorý s pokorou niesla celý svoj život. Pri krste dostala meno Matróna po prep. Matróne Konštantínopolskej, podvižníčke 5. stor. Aj jej samotný

krst prebiehal výnimočne. Kňaz, otec Vasilij, ktorý ju krstil, a veriaci, ho

považovali za svätého a spravodlivého človeka, povedal: „Mnohých som pokrstil, ale také niečo vidím prvýkrát. To dieťa bude sväté“. Lebo vo chvíli, keď ju ponoril do vody, nad dieťaťom sa vzniesol voňavý ľahký dym. Hovoriac o vybraní Bohom Matróny nemožno nespomenúť, že na hrudi dieťaťa bola vypuklina v tvare kríža, nerukotvorený náteľný krížik. Keď už mala asi šesť rokov, matka ju stále kárala: „Prečo si dávaš dole krížik?“ „Ja mám svoj, na hrudi“, - neraz odpovedalo

dievčatko. Podľa svedectva susedov, keď ešte pila Matróna materské mlieko, stredy a piatky ju matka nemohla nakŕmiť. Nemohli ju prebudiť. Jednoducho, celý pôstny deň dieťa prespalo. Matróna sa nenarodila iba slepá, ale ona vôbec nemala oči. Jej očné jamky boli, akoby zarastené viečkami tak, ako u toho bieleho vtáka, ktorého videla jej matka vo sne. Boh jej však zato dal duchovný zrak. Ešte ako dieťa, v noci, keď rodičia spali, neraz stála vo sv. uhle pred ikonami, snímala ich dole a prikladala s k nim. Keďže ich dom stál neďaleko chrámu a bohabojní Matróni rodičia milovali chrám, môžeme rovno povedať, že Matróna vyrastala v chráme. Od detstva mala Matróna dar modlitby a vo veku sedem-osem rokov sa u nej objavil aj dar predpovedania a uzdravovania chorých. Jej blízki boli neraz svedkami toho, ako Matróna predpovedala to, čo malo prísť v živote jednotlivcov, ale aj okolia, i celej krajiny. Po jej modlitbách mnohí nachádzali uzdravenie a potešenie vo svojich starostiach. K domu Nikonových začalo prichádzať čoraz viac ľudí aj z ďaleka, tiahli sa zástupy, nevládných vozili na vozoch, mnohí prichádzali poďakovať,

neraz prinášajúc dary, rôzne produkty. A tak sa slepá kalika Matróna stala hlavnou žiteľkou rodiny. V detstve sa Matróne naskytla možnosť spolu s dcérou miestneho magnáta navštíviť mnohé sväté miesta Ruska: Kyjevo-pečerskú Lavru, Trojicko-sergejevskú Lavru a mnohé ďalšie. Je zaujímavé spomenúť stretnutie ešte len 14-ročnej Matróny so sv. Jánom Kronštadtským. Keď zbadal Matrónu v chráme, poprosil národ, aby sa rozostúpil a zavolať ju k sebe so slovami: „Hľa, ide moja zmena - ôsmy stĺp Ruska“. Otec Ján tak predpovedal výnimočnú službu matušky Matróny ruskému národu v čase krutého prenasledovania Cirkvi.

Väčšiu časť svojho života prežila blažená Matróna v čase krutej bolševickej tyranie, masového odpadnutia národa od Cirkvi, otvorenej vojny proti Bohu, v čase narastajúceho zla medzi ľuďmi, odvrhnutia viery a hriešneho života bez pokánia.

Raz sa Zinajda V. Ždanova, v rodine, ktorej Matróna istý čas žila, spýtala matušky: „Prečo Boh dopustil zatvoriť a zničiť toľko chrámov?“ /pozn. po bolševickej revolúcii v sovietskom Rusku/.

- „TO JE VÔĽA BOŽIA, - odpovedala matuška. - BOH DOVOLIL ZNÍŽIŤ POČET CHRÁMOV PRETO, LEBO VERIACICH BUDE MÁLO, NEBUDE KOMU SLÚŽIŤ“. - Ale prečo sa nikto nebráni, nepostaví? - pýtala sa Zinajda. - „NÁROD JE ZHYPNOTIZOVANÝ, - odpovedala. - STRAŠNÁ SILA HO OVLÁDLA... TÁTO SILA PRENIKÁ VŠETKO. SKÔR MIESTOM PREBÝVANIA

TEJTO SILY BOLI PUSTÉ MIESTA, BLATISTÉ A CHMÚRNE HORY, LEBO ĽUDIA ŽILI S BOHOM, CHODILI DO CHRÁMOV, NOSILI KRÍŽE A ICH DOMY BOLI OCHRAŇOVANÉ IKONAMI, LAMPADAMI, BLAHODAŤOU POSVÄTENIA. BESY OBCHÁDZALI TIETO DOMY, A TERAZ SA V NICH USÍDLUJÚ. SAMI ĽUDIA ICH SVOJIM ODPADNUTÍM OD BOHA A NEVIEROU POZÝVAJÚ“.

V r. 1925 sa Matróna presťahovala do Moskvy, kde ostala do konca svojich dní. V tomto veľkom meste bolo takisto mnoho nešťastných, duchovne chorých, stratených a odpadlých od viery ľudí. Matrónin 30-ročný moskovský duchovno-modlitebný podvih mnohých zachránil od záhuby a priviedol k spaseniu. Toto mesto milovala a neraz vrela: „Toto sväté mesto je srdcom Ruska“. To, že sa Matróna presťahovala do Moskvy, bolo nevyhnutnosťou, keďže obaja jej bratia, Michail i Ivan, vstúpili do strany, Michail sa stal dokonca oblastným aktivistom. Bolo len samozrejmé, že blažená Matróna, ktorá celé dni prijímala národ a učila chrániť pravoslávnu vieru, nemohla zostať v dome jej bratov. A tak začala nová etapa jej podvižníckeho života - cesta putovania po domoch, bytoch, povalách príbuzných a známych... Všade žila na týchto miestach Matróna bez prihlásenia a niekoľkokrát iba zázrakom ušla uväzneniu. Stala sa „tuláčkou“, neraz z nutnosti, ukrývajúcou sa u ľudí, nie príliš priateľsky k nej nastavených, aj s obživou v tom čase nebolo najľahšie. Navonok jej život plynul monotónne: cez deň prijímala ľudí, v noci - modlitby. Pripodobňujúc sa starovekým podvižníkom, nikdy sa neukladala k spánku, akurát, keď si na boku či opretá o lakeť, zdriemla. Tak plynuli celé roky. Neraz Matróna prijímala počas dňa aj štyridsať ľudí. Ľudia prichádzali so svojimi bolesťami, telesnými i duševnými trápeniami. Nikomu neodmietla pomoc, okrem tých, ktorí prichádzali so zlými úmyslami. Niektorí za ňou prichádzali ako k ľudovej liečiteľke, ktorá

má moc sňať porobu, urieknutie, ale po stretnutí s ňou pochopili, že pred nimi stojí Boží človek, ktorý ich vedie k Cirkvi a jej spásonosným tajinám. Jej pomoc ľuďom bola nezištná a za modlitbu nikdy od nikoho nič nebrala. Modlitby matuška čítala stále nahlas. Boli to známe modlitby - „Otčenáš“, „Da voskresnet Boh...“, 90. žalm „Hospodi Vsederžiteľu, Bože sil i vsjakyja ploti...“. Veľmi zdôrazňovala, že nie ona sama pomáha ľuďom, ale sám Boh. KEĎ LIEČILA CHORÝCH, VYŽADOVALA OD NICH VIERU V BOHA A NÁPRAVU HRIEŠNEHO ŽIVOTA. A tak sa jedného chorého pýtala, či verí, že Hospodin má tú moc vyliečiť ho., inému, postihnutému padúcnou, nakazuje nevynechať ani jednu nedeľnú liturgiu, pri každej sa vyspovedať a prijať Sv. Dary. Od tých, ktorí žili len v civilnom manželstve, záväzne žiadala zosobášiť sa v chráme a každému nakazovala nosiť náteľný krížik.

S čím všetkým prichádzali za matuškou Matrónou? S obyčajnými, každodennými, ľudskými trápeniami: s nevyliečiteľnými chorobami, stratou kohosi, či čohosi, s rozpadávajúcimi sa manželstvami, nešťastnou láskou, stratou zamestnania, s nepochopením nadriadených, s nezodpovedanými otázkami... Neraz za ňou prichádzali ľudia spútaní chorobami, bez logického vysvetlenia odrazu ochrnutí, zavýjajúci, trpiaci halucináciami, takí, ktorým sa ľudovo hovorí „urieknutí“ rôznymi bosorákmi a čarodejmi. Matróna všetkých utešovala, neraz pohladila, žehnala krížom, niekedy žartovala, no niekedy i rázne vytkla, čo bolo zlé v živote daného človeka a ukázala na správnu cestu. Nikdy sa nesťažovala na svoje bolesti a životné ťažkosti. Nikdy „nekázala“, nepoučovala, akurát dávala konkrétnu radu, ako postupovať v tej, či inej situácii, modlila sa a blahoslovila. VŠETKÝCH VYZÝVALA K NEUSTÁLEJ MODLITBE. Hovorila: „Nepriateľ veľmi ľstivo zvádza - je preto nutné neustále sa modliť. Žiť bez modlitby prináša nečakanú smrť.

Náš nepriateľ sedí na našom ľavom pleci a na pravom anjel, i každý má svoju knihu, kde sa píšu naše dobré a zlé skutky. ČASTO SA PREŽEHŇAVAJTE! - VRAVELA. - KRÍŽ JE BEZPEČNÝM ZÁMKOM, KTORÝ NÁS CHRÁNI“. Napomínala o potrebe prežehňávania jedla, a vôbec, o blahej potrebe ohradzovania krížom seba, každú svoju činnosť, všetko, s čím prichádzame do styku. „Siloju Čestnaho i Životvorjaščaho Kresta spasajte i zaščiščajte!“ Prorocky hovorila o budúcom čase: „Ako vás ľutujem, dožijete posledných časov. Život bude čoraz ťažší. Príde čas, keď pred vás položia kríž a chlieb, a povedia - vyberajte! Koľkí si vyberú kríž?“ STÁLE VŠAK POVZBUDZOVALA, ŽE HOC BY AKO ŤAŽKO BOLO, NIKDY A NIČOHO SA NETREBA BÁŤ. „BOH SÁM SA O VŠETKO POSTARÁ!“

<http://novykhokocov.webnode.sk/news/k-dnu-zosnutia-sv-blazenej-matrony-moskovskej-8-marec-23-februar/>

Život v mieri: samozrejmosť pre nás, túžba všetkých

V dnešných časoch, keď máme možnosť pocítiť chuť vojny a teroru na vlastných perách, sa otázka mieru stáva viac a viac aktuálnou. Keď domovy, v ktorých prežívame svoje radosti, starosti, trápenia, ale i úspechy, sú v nebezpečí, znovu začíname cítiť potrebu po mieri a pokoji.

Hneď zo začiatku je nutné povedať, že mier a pokoj sú synonymá, a či už použijem jeden termín, alebo ten druhý, referujem k tomu istému. Aby sme teda vedeli, k čomu sa v tejto eseji vyjadrujem, čo je pre nás tá samozrejmosť, bude nutné, aby sme si v prvom rade objasnili, čo je to mier.

Toto je primárne filozofická otázka. Mier nemôžeme odmerať, nemôžeme ho odvážiť, nemôžeme ho konkrétne vidieť, avšak napriek tomu ho môžeme cítiť a žiť. Mier sa teda týka hlavne nášho vnútra, a tak v prvom rade budeme hľadať odpoveď na našu otázku u filozofov. Nemálo mysliteľov sa snažilo definovať mier. Napríklad východní myslitelia ako Siddhárta Guatama Buddha, Mahátma Ghandí, Konfúcius a veľa ďalších. Nás však budú zaujímať západní, judeo-kresťanskí myslitelia, ktorí položili základy chápania mieru u nás v Európe. Toto kresťanské chápanie mieru je špecifické a je taktiež tajným základným kameňom, na ktorom vznikla Európska únia.

Začal by som teda slovami veľkého ruského filozofa a svätca sv. Serafíma Sarovského, ktorý hovorí: „Získaj ducha pokoja a tisíce ľudí okolo teba nájdu spásu.“ Z tohto výroku explicitne chápeme, že mier nie je pasivita. Nie je to ľahostajnosť. Nie je to únik. Práve naopak. Mier je kreatívna a dynamická sila. Mier nie je pasívny, ale prudko aktívny. Mier neoznačuje ľahostajnosť, ale odhodlanie. A ako kreatívna, dynamická sila, mier má transformujúci efekt. Prináša spásu tomu, kto ho žije a aj veľa ďalším.

Podčiarkujúc najvyššiu hodnotu mieru sv. Bazil Veľký ho označuje ako „najdokonalejšiu zo všetkých požehnaní“, a sv. Ignác Antiochijský hovorí: „Nie je nič lepšie než mier.“ V tomto sv. Bazil a Ignác sa nachádzajú v priamej kontinuite so Starou a Novou zmluvou, kde mier je pokladaný za centrálnu tému. Šalom v Starej zmluve znamená celistvosť, dostatok, hojnosť, plnosť. Znamená integritu a integráciu, blahobyť, zdravie, šťastie. Mier je sloboda bytia samým sebou. Je to náš normálny stav, zhodujúci sa s Božou vôľou. Metropolita Antony Bloom

prízvukuje, že mier neznamená len absenciu boja. Pokoj znamená slobodu od zmätku a nerozhodnosti. Ten, kto je v mieri so sebou a s inými, vie, kam smeruje.

Šalom sa teda zdá byť heslom Európskej únie a jej smerovania. René Lejeune vo svojej knihe Robert Schuman – Otec Európy poukazuje na fakt, že Európa je hlavne kresťanská a na týchto základoch ako jeden z jej otcov sa ju snažil i postaviť.

Dve tisícročia sa kresťanská Európa schádza spolu na slávení sv. liturgie, kde mier je ústrednou témou, a neraz sa k nemu počas nej referuje. V liturgii sv. Jána Zlatoústeho počas litánií spomíname aj túto prosbu: „Aby sme zvyšný čas svojho života v pokoji a pokání dožili, Pána prosme!" Toto je významné spojenie, na ktoré by sme nemali zabudnúť. Mier a pokánie idú spolu. Pokánie ale neznamená len pocit viny a pocit hrôzy nad tým, čo sme vykonali. Pokánie, v gréčtine „metánia“, znamená zmenu mysle a myslenia. Teda nie pocit viny, ale nový pohľad na seba, na blížnych, na susedov i na Boha. Práve táto zmena mysle je priamo spojená s mierom. Z histórie vieme, že vojny na európskom kontinente prebiehali takmer neustále. Či už perzsko-grécke vojny, dobyvačné vojny rímskej ríše, 100 ročná vojna, 30 ročná vojna, dobyvačné vojny osmanskej ríše alebo svetové vojny. Všetky z nich mali na európsku civilizáciu dopad. Avšak svetové vojny, hlavne druhá svetová vojna, bola pre Európanov prebudením. Druhá svetová vojna uskutočnila zmenu mysle Európana. Spustila celoeurópsku „metániu“. Začali sme chápať, že mier je nevyhnutný pre šťastný a kreatívny život.

Mier je teda vnútorný stav jedinca, ktorý sa každý rozhodne žiť. Nie je to niečo, čo do rána napadne za oblokom alebo rastie na stromoch. Kresťanské chápanie mieru je celkom odlišné od sekulárnej predstavy,

a to, že mier neznamená len absenciu vojny, ale je tvorený a komunálny. V mieri možno žiť i počas vojny. Ľudia sa neboja o svoje životy len vo vojne. Kriminalita a podsvetie dennodenne berú životy ľudí, i keď práve žiadna vojna neprebíha. Ak by sme mier definovali len absenciou vojny, znamenalo by to potom to, že mier nejestvuje a nemožno ho v spoločnosti druhých dosiahnuť, iba ak o samote. No potom, čo príroda? Dravé zvieratá? Prírodné kalamity? Čo naše vlastné telo? Kedy nám vypovedá? Nik nevie, kedy umrie. Týmto spôsobom strach o blízkych, o náš majetok a o vlastný život nám bude spôsobovať nepokoj i v čase mieru, a tak mier ani nikdy žiť nemôžeme.

Francúzsky spisovateľ otec Gillé hovorí „Modlíme sa za mier vesmíru, nie len pre ľudský rod, ale pre každé stvorenie. Pre zvieratá a planéty. Pre hviezdy a pre celú prírodu. Touto cestou vstupujeme do kozmickej zbožnosti. Umiestňujeme sa do harmónie so všetkým, čo Boh povolal k bytiu. Modlíme sa za koniec vojen a konfliktov medzi ľudskými rasami, národmi a spoločenskými vrstvami. Modlíme sa, aby všetky ľudské bytosti boli spojené vzájomnou láskou." Takže áno, mier zahŕňa nás ako jednotlivcov, ale žiadny človek nie je opustený ostrov. Ľudská bytosť je komunitná a už od začiatku ľudskej histórie sa náš rod spája do spoločenstiev. A tak zahŕňa naše komunitné vzťahy, týka sa vzťahov medzi rôznymi národmi, ale prijíma taktiež celú prírodu. Musíme byť v mieri so zvieratami, rastlinami, so slnkom, mesiacom a hviezdami. Jednoducho s celým vesmírom. Európska únia je pokladaná za organizáciu, ktorá má najprísnejšie enviromentálne opatrenia. Taktiež jej politika je značne prepojená s inými medzinárodnými a národnými enviromentálnymi politikami. Enviromentálna legislatíva Európskej únie má veľký efekt na jej členské štáty, a neraz možno v médiách počuť o tom, ako sa snaží Európska únia zlepšiť životné prostredie. Európa si

uvedomuje, že v mieri nemožno byť len sám so sebou alebo so spoluobčanmi, no taktiež fakt, že nemožno žiť v mieri, pokiaľ nás bude príroda nenávidieť. Skutočné šťastie nemožno dosiahnuť na úkor iných bytostí.

V Biblii, v Novej Zmluve v Kázaní na hore možno nájsť blahoslavenstvá. Je to morálny kódex daný Bohom. Jedno z nich znie: „Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať božími synmi.“ Šíriaci pokoj. Šíriaci mier. Mier neindikuje iba čisto vnútorný stav, o ktorom často hovoria ázijskí filozofi. Je to konkrétny akt. Máme vytvárať mier. Dôraz nie je na tom, čo cítime, ale na tom, čo konáme. Zrušenie hraníc, prepojenie ekonomík, zavedenie jednotnej meny a ideálov sú jedni z mnohých krokov, ktoré Európa činí. Práca ministerstiev, vlád, poslancov Európskeho parlamentu a veľa ďalších, o ktorej bežní ľudia takmer vôbec nevedia, je našou zárukou mieru. To sú ľudia, ktorí dennodenne aktívne tvoria a udržiavajú mier.

Veľa ľudí si neuvedomuje, že nemôžeme mať všetci všetko. Aby človek mohol žiť v mieri, musí zaprieť a zrieknuť sa egoistického myslenia. Egoizmus a nacionalizmus bol hnacím motorom takmer všetkých vojen. Sv. Ján Florovský hovorí: „Jediná cesta k pravému pokoji je cesta kríža.“ Mier a obeta idú nevyhnutne ruka v ruke. Európsky nacionalizmus stál takmer za každou vojnou. Nemôže byť každý na vrchole sám. Európa sa rozhodla deliť sa a byť na vrchole spoločne – celá. Za posledné storočie sa európsky nacionalizmus úspešne mení v patriotizmus, ktorý nie je zhubný ale obohacujúci. Vzdávame sa egoizmu, odstraňujeme hranice, spájame ľudí, prepájame ekonomiky a budujeme mosty. Európa je príkladom, ako aktívne tvoriť mier.

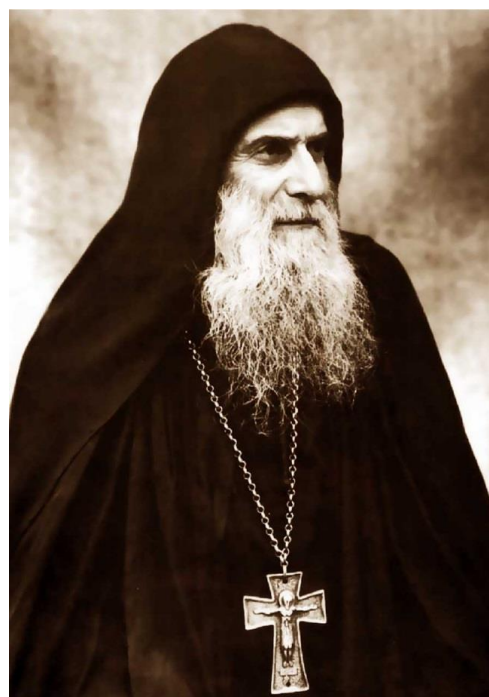
Na záver mi zostáva skonštatovať, ak chceme žiť v mieri mier, musíme ho tvoriť. Každý z nás. Nie len vlády a organizácie, ale každý jeden občan. Chráňme životné prostredie! Nebuďme egoistickí a egocentrickí, ale pomáhajme druhým! Nebuďme majetníci a mamonári! Toto všetko si vyžaduje odvahu. Americký spisovateľ John Eldridge podal veľmi výstižnú definíciu odvahy a to, že: „Odvaha znamená zanechanie strachu o svoj život za účelom jeho ochrany.“ Buďme teda odvážni, pretože, kto ako seje, tak aj žne. Ten, kto v strachu seje násilie, žne násilie páchané na ňom. Ten, kto seje strach, sám žne strach o vlastný život. Ten, kto seje nenávisť, bude nenávidený. Ten však, kto seje mier, žne mier a je oslavovaný. Európsky sen mieru a pokoja bol uskutočnený. Teraz je na každom z nás ho ďalej realizovať a hlavne chrániť!

Svetozár

Z proroctiev svätého jurodivého starca Gabriela Urgebadzeho

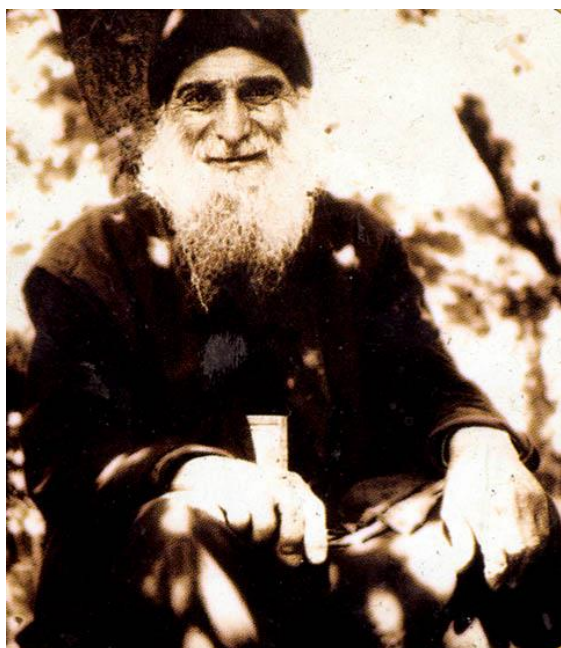
"V posledných časoch sa nepozerajte na nebo, lebo sa môžete oklamať zázrakmi, ktoré sa tam budú diať – urobíte chybu a zahyniete.

Zástancovia Antichrista budú chodiť takmer nahí (málo odetí). Kresťania budú oblečení slušne. Podľa cirkevných kánonov by žena nemala nosiť pánske oblečenie. **Podľa**

oblečenia človeka je vidieť jeho duchovný stav.

Diabol má 666 sietí. Počas doby antichrista budú ľudia čakať na spásu z vesmíru. To sa aj stane najväčším úlovkom diabla: **ľudstvo bude hľadať pomoc od mimozemšťanov, nevediac, že oni sú démoni.** "

Starec hovoril: "Boj svätých prorokov Enocha a Eliáša s Antichristom bude prenášaný priamym prenosom v televízii; keď Iverská ikona Presvätej Bohorodičky bude chcieť sama opustiť Athos, spustí sa zvonenie zvonov, chrámy sa viditeľne poklonia (tejto ikone), aby ju odprevadil. To všetko bude vidieť v televízii. **Toto je milosť Božia,** "povedal starec.

"Príde čas, keď sa začne odchod ľudí do hôr. Ale neodchádzajte tam po jednom... Do hôr odchádzajte v malých skupinkách ľudí.

Pre kresťanov bude to najväčšie mučenie to, že oni sami odídu do lesa, a ich blízki príjmu pečať Antichrista.

Veriaci človek sa bude spoliehať na Boha. A Pán v posledných dňoch bude vytvárať také zázraky pre svoj ľud, že jeden list zo stromu bude dosť na celý mesiac. A krajina nebude znížená; urobíš kríž, a ona ti dá chlieb.

Nebojte sa, najdôležitejšie je nepriať pečať Antichrista na pravú ruku a čelo.

Nejedz chlieb človeka, ktorý prijal pečať Antichrista.

V poslednej dobe budú priaznivci Antichrista chodiť do chrámov, budú sa krstiť a budú kázať prikázania Evanjelia. Ale neverte tým, ktorí nebudú robiť dobré skutky. Iba podľa skutkov môžete spoznať skutočného kresťana.

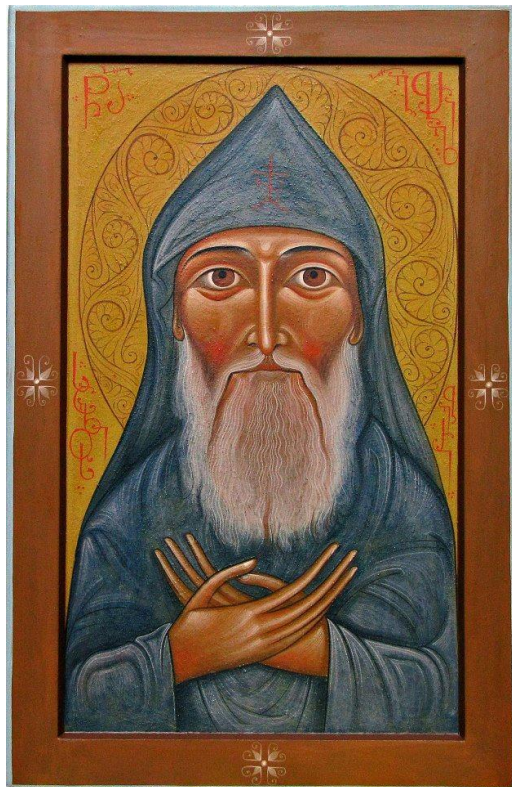
Pravá viera je v srdci, nie v rozume. Za Antichristom pôjde ten, kto má vieru v mysli, a u ktorých bude viera v srdci, ten ho rozpozna (ako Antichrista).

Teraz sa začínajú dôležité udalosti. **Takej hrozby (nebezpečenstva) nebolo na zemi od stvorenia sveta.** Táto hrozba (bude) posledná... Predstavte si matku piatich

detí: ako ich ona môže nakrmiť bez toho, aby prijala pečať Antichrista? Vidíte, aké úskalia kladie ľuďom Antichrist. Na počiatku bude (prijatie pečate) na želanie. Ale keď začne Antichrist vládnuť a stane sa vlastníkom sveta, donúti každého, aby túto pečať prijal. Tí, ktorí ju neprijmú, budú vyhlásení za zradcov. Potom bude treba odísť do lesa, desať alebo pätnásť ľudí spolu (v skupinkách). Ale sami alebo po dvoch neodchádzajte, nespasíte sa... Bude vás chrániť Svätý Duch. **Nikdy nestrácajte nádej.** Boh vám dá múdrosť, ako postupovať (čo robiť).

V posledných časoch ľudí zachráni láska, pokora a láskavosť (súcit) k druhým. Láska otvorí brány raja, pokora privedie do raja a láska ukáže Boha."

Preklad: Ing. Branislav Šomodík

Výroky svätých otcov

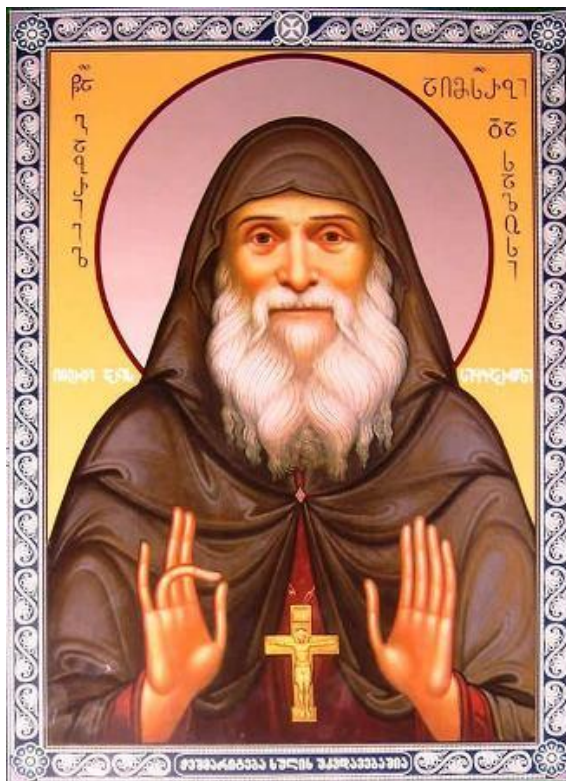
Raz sa starec spýtal svojich duchovných detí: „Kto mi odpovie, čo znamená, keď sa povie, že „Modlitba sa stala hriechom““ ?!!

„Zrejme sa človek nesprávne modlil“, - zaznela odpoveď.

„Nie! Správne sa modlil“, - odpovedal starec. „Tak, možno sa nemodlil zo srdca“, - riekol druhý. „Nie, - hovorí starec, - aj zo srdca sa modlil“. „Isto, nepozorne, ... nesústredene...“, - zneli ďalšie odpovede.

„Nie, pokúsím sa vám to vysvetliť“, - riekol starec. I v tom čase k nemu prišla jedna žena z farnosti s prosbou o požehnanie. Starec ju poprosil, aby čosi urobila a ona odvetila, že práve teraz nemôže, a potom uvidí.

„No, ... a teraz pôjde, - dopovedal starec, - a bude sa modliť vyše päť hodín. Ako Boh vypočuje jej modlitbu - keď ona nepočula prosiaceho?! Ak nevypĺňate Božie prikázanie, - pokračoval starec, - neznepokojujte Ho vašimi modlitbami, ... nebude ich počuť a vaša modlitba sa stane len hriechom“.

Prepodobný starec Gabriel (Urgebadze)

My všetci ako kresťania máme povinnosť a dlh nasledovať nášho Spasiteľa. Pri pohľade na Jeho strádanie a smrť by sme mali cítiť povinnosť a súčasne sa nútiť k tomu, aby sa to, čo je horšie, pokorilo tomu, čo je lepšie, a telo, aby slúžilo

duchu, aby sme sa pripodobnili Božiemu obrazu a Jeho podobe. Jeho obrazu – v našej duši, jeho podobe – našimi cnosťami.

Najviac zo všetkého je treba sa starať o zachovanie čistého svedomia a konanie všetkého, akoby sme boli stále pred Božím zrakom. S bázňou a s chvením spasenie svoje konajte, hovorí apoštol (Filipským 2, 12).

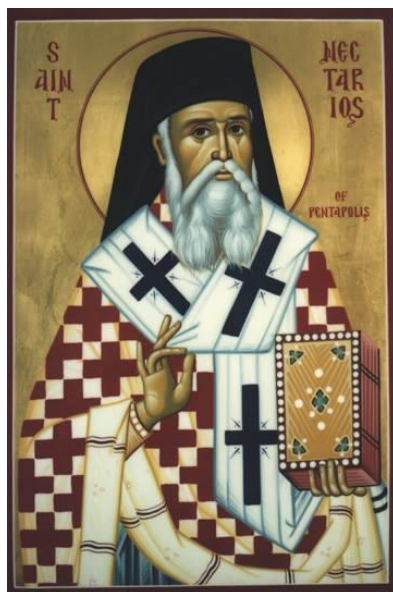
Ten, kto chce byť naozaj spasený, nech je k sebe vnímavý a pozorný. Je treba, aby sa staral o to byť pozorným a modlil sa za usporiadanie svojej duše, aby chrám tvojej duše bol stavaný na kameni viery, a nie na piesku pochybností a neusporiadanosti. Z toho dôvodu najprv zo všetkého sa nauč, aby tvoja myseľ rozlišovala hriešne myšlienky, zasievané nepriateľom našej spásy, a odháňaj ich modlitbou.

Ťažká je cesta spásy a tesné sú dvere do Kráľovstva pre tých, ktorí nemajú dobrú vôľu; pre tých, ktorí sú zotročení vlastnými vášňami. Ale pre tých, ktorí sa horlivo snažia a usilujú (o spásu), nie je nič ťažkého, lebo bremeno Jeho (Pánovo) neťaží (Mat 11,30).

Prinúť sa, aby si seba samého videl ako toho najponíženejšieho a nad všetkých ostatných horšieho v cnostiach a v poznaní duchovnosti.

Ak ťa proti niekomu obviňuje tvoje svedomie, choď v pokore a pros u neho o odpustenie, bez akéhokoľvek seba ospravedľňovania, aj keby si viditeľne nemal žiadnu vinu. Tým prídeš k duševnému úspechu a zdaru.

Ctihodný Filaret, igumen Glinský (1777-1841)

Šťastie sa nachádza v nás samotných

Ako sa mýlia ľudia,
ktorí hľadajú šťastie mimo seba samých:
v cudzích krajinách a v cestovaní,
v bohatstve a sláve,
vo väčších majetkoch a poučeníach,
v uspokojení,
v prebytku a prázdnych veciach,
ktoré rovnako koniec koncov prinášajú horkosť!
Stavať vežu šťastia mimo nášho srdca – to je ako stavať dom v mieste,
ktoré je predmetom stálych zemetrasení.
Šťastie sa nachádza v nás samotných,
a blažený je ten, kto to pochopil.

Svätiteľ Nektarios Eginský, divotvorca

Nie je správne niekoho súdiť,
i keby si videl niekoho, kto hreší,
alebo sa iba chystá prestúpiť prikázanie Božie,
v súlade s Božím slovom: „Nesúd'te, aby ste
neboli súdení“ (Mat. 7,1), „Kto si ty, ktorý súdiš
cudzieho služobníka? O tom, či obстоjí či nie,
rozhoduje jeho vlastný Pán. A on obстоjí, lebo
Pán má moc ho podprieť.“ (Rím 14,4)

Sv. Serafím Sarovský

O modlitbe

Ctihodný Varsonofij (Plichankov) Optinský

Nesmieme si zúfať.

Nech si zúfajú tí, ktorí neveria v Boha.

Pre nich je, samozrejme, zármutok ťažký, pretože okrem pozemských radostí nemajú nič iného.

Ale veriaci ľudia si nesmú zúfať, lebo skrze svoje utrpenie získavajú právo na synovstvo, bez ktorého sa nedá vojsť do nebeského Kráľovstva.

Cesta Isusovej modlitby je cesta najkratšia, najvhodnejšia. Len nereptaj, pretože každý idúci touto cestou, zažije zármutok. Modlitbu Isusovu máme k tomu, aby sme vždy pamätali na Boha.

Ctihodný Varsonofij písal o rôznych stupňoch modlitby: «Modlitba Isusova sa delí na tri a dokonca až na štyri stupne.

Prvý stupeň – je ústna modlitba, keď naša myseľ často odbieha, a človek musí vynaložiť mnoho úsilia, aby svoju rozutekanú myseľ zbral a zhromaždil. Je to modlitba pracovitá (čiže získavaná doslova pracou našich pier), ale človeku dáva kajúcne rozpoloženie.

Druhý stupeň – je modlitba mysle a srdca, keď myseľ, srdce, rozum a všetky zmysly sú jednotné. Vtedy sa modlitba stáva neustálou, nepretržitou; nech sa už človek venuje čomukoľvek: jedlu, pitiu, odpočinku – modlitba sa i preto neustále tvorí.

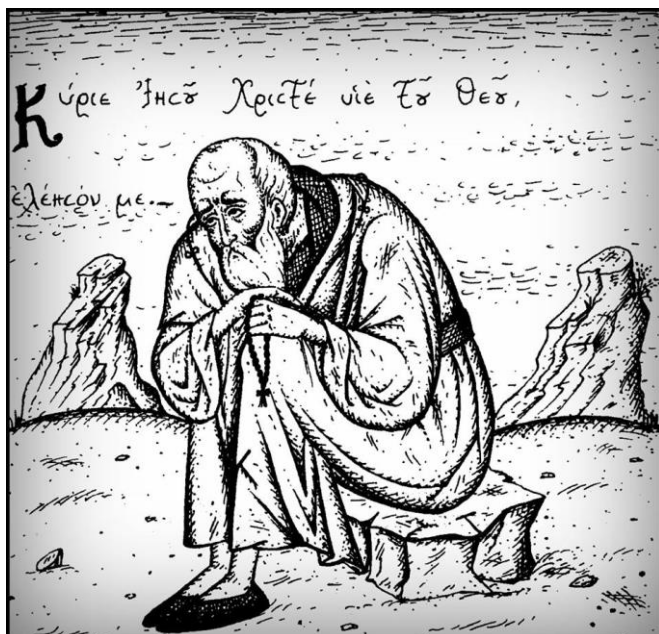
Tretí stupeň – to je už modlitba tvorivá, ktorá je mocná jedným slovom hory prenášať. Takú modlitbu mal napríklad ctihodný pustovník Marek Aténsky.

Nakoniec potom štvrtý stupeň – to je tá najvyššia modlitba, ktorú majú len anjeli a ktorá sa daruje len jednému človeku z celého pokolenia. »

Pre lepšie pochopenie toho, aké dary zosiela Hospodin modlitebníkom a aká modlitba odpovedá úrovni duchovného vzrastu modliaceho sa, ctihodný Varsonofij uvádzal toto podrobné vysvetlenie:

«Prvý dar od Hospodina v modlitbe je – pozornosť, sústredenosť, a síce keď sa myseľ môže držať slov modlitby a nerozptyľuje sa myšlienkami. Avšak pri tejto pozornej, nerozptyľujúcej sa modlitbe srdce ešte mlčí. A v tom je i podstata, že sú v nás naše zmysly, vedomie a myšlienky rozdelené, že v nich nie je zhoda, súlad. Totiž: prvá modlitba, prvý jej dar, je modlitba, ktorá sa nedá rozptýliť. Druhá modlitba, druhý dar, to je vnútorná modlitba, keď zmysly a myšlienky sú v zhode namierené k Bohu. Do tej doby každý zápas s vášňou – strasťou (s pokušením) bol z našej strany prehraný, čiže skončil víťazstvom vášne nad človekom. Ale vtedy, keď sa modlí vedomie a srdce spoločne, t. j. zmysly a myšlienky sú v Bohu, sú potom vášne porazené. Sú porazené, ale nie zničené; môžu znovu ožiť pri lenivosti a nedbalosti. Tu sú ony zlé vášne podobné mŕtvolám, ležiacim v hroboch a modlitebník ich okamžite, akonáhle sa zlá vášeň len trochu zachveje, ubije a víťazí nad nimi.

Tretí dar je modlitba duchovná. K tejto modlitbe nemôžem osobne (hovorí sv. Varsonofij) nič povedať. Pri nej v človeku nezostáva už nič pozemského.

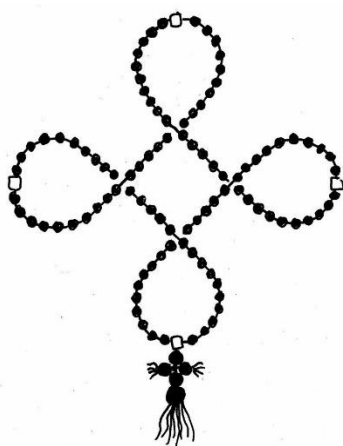
Pravda, človek ešte žije na zemi, chodí po zemi, sedí, pije a je, ale myšlienkami je neustále prítomný v Bohu, na nebesiach. Niektorým bolo odkryté slúženie anjelských mocností. Táto modlitba – je modlitbou videní. Tí, ktorí dosiahli túto modlitbu, vidia duchovné predmety, napr. stav duše človeka, akoby v obraze, rovnako, ako my vidíme zmyslové veci. Oni

vzhliadajú zrakom ducha, v nich hľadá už len duch. »

Optinskí starci však varovali pred svojvoľnou snahou jedinca domáhať sa vysokej miery modlitby alebo sa dožadovať duchovných darov, alebo už slz pri modlitbe, duchovnej čistoty či bezvášnivosti.

Ctihodný Varsonofij varoval pred nebezpečím «vyprosovaní si» darov a modlitby najvyššej miery:

«Prosiť za dar pozornej a vnímavej modlitby je možné, a dá sa za ňu prosiť, ale modliť sa za darovanie tých najvyšších modlitebných rozpoložení, ako sa domnievam a ako si myslím, je naopak hriešne. To všetko je potrebné prenechať Bohu. Niektorí si pre seba vyprosili modlitbu najvyššej miery a Pán im zo svojho nekonečného milosrdenstva tento dar dal, ale im samotným nebola k úžitku. »

*Modlitba ku svätej Christovej Golgote
napísaná jeroschimonachom Tichonom*

Svätá Golgota, Božská Golgota, posvätená krvou Isusa Christa! Teba prosím, odkry, koľko tisíc hriešnikov si Božou blahodat'ou priviedla k pokániu a slzám, očistila ich a naplnila nimi Pánov raj! Ó, Christe, Kráľu! Svojou blahodat'ou a nekonečnou láskou naplňuješ príbytky nebeské dušami kajúcich sa k tebe! Všetkých, ktorí k tebe prichádzajú, miluješ a dávaš im spásu. Nikto ti nemôže dôstojne poďakovať, i keby mal i múdrosť anjelov. Šťastliví hriešnici, príd'te ku svätej Golgote, je prístupná všetkým, lebo Christos je nado všetko milostivý! Pokľaknite k Jeho svätým nohám, a bozkávajte ich s čistou láskou. Len On jediný môže uzdraviť vaše zarmútené duše, napojiť ich spasiteľnými slzami, aby ste v pokore s kajúcnou láskou omyli Jeho prečisté nohy. Vtedy i On sám vás omyje od každej škvrny a otvorí vám dvere do svojho nebeského Kráľovstva, kde v nevýslovnej radosti, spolu s Archanjelmi a Anjelmi, Cherubínmi a Serafínmi a všetkými svätými, v blaženej večnosti budeme oslavovať Spasiteľa sveta, najsladšieho Pána nášho Isusa

*Christa, baránka Božieho, spolu s Otcom i Svätým
Duchom, Trojicou jednobytnou a nerozdielnou! Amen!*

**Modlitebné pravidlo
podľa pravidla
svätého starca Paisija**

Pane náš, Isuse Christe,
neopusti svojich služobníkov, ktorí
žijú ďaleko od Cirkvi, nech pôsobí
Tvoja láska a privedie ich všetkých
blízko k Tebe.

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane,
na Tvojich služobníkov, ktorí trpia rakovinou. Na Tvojich služobníkov,
ktorí trpia väčšími či menšími chorobami. Na Tvojich služobníkov, ktorí
trpia telesným postihnutím. Na Tvojich služobníkov, ktorí trpia duševnými
chorobami.

Spomeň si (Rozpomeň sa) na vodcov a pomôž im, aby vládli kresťansky.

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane, na deti, ktoré pochádzajú z
problematických rodín, na problematické rodiny a rozvedených.

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane, na siroty celého sveta, na všetkých, čo trpia a znášajú vo svojom živote bezprávie, na tých, čo stratili svojich manželských partnerov.

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane, na všetkých uväznených, anarchistov, narkomanov, vrahov, zločincov, zlodejov, osviet ich a pomôž im napraviť sa.

Spomeň si (Rozpomeň sa) na vystaľovalcov. Na všetkých, ktorí cestujú po mori, súši, vo vzduchu a ochráň ich.

Spomeň si (Rozpomeň sa) na našu Cirkev, na našich otcov (duchovenstvo) Cirkvi a na veriacich.

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane, na všetky mníšske bratstvá, mužské i ženské, na starcov a stareny a všetky bratstvá a svätohorských mníchov.

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane, na svojich služobníkov, ktorí sú v období vojny. Ktorí sú vyhnaní do hôr a táborov. Ktorí sú ako lovené vtáčatá.

Spomeň si (Rozpomeň sa) na svojich služobníkov, ktorí zanechali svoje domy a svoju prácu, a trápia sa.

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane, na chudobných, bezdomovcov a utečencov.

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane, na všetky národy, maj ich vo Svojom náručí, zaštit ich Svojou ochranou, zachráň ich od každého zla a vojny. A naše milované Slovensko¹ dňom i nocou maj vo Svojom náručí, zaštit ho Svojou ochranou, zachráň ho od každého zla a vojny.

¹ Pozn. prekladateľ'a: v origináli Grécko

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane, na trpiace, opustené, ukrivdené, (ťažko) skúšané rodiny a daj im Svoju bohatú milosť.

Spomeň si (Rozpomeň sa) na svojich služobníkov, ktorí trpia duševnými a telesnými problémami akéhokoľvek druhu.

Spomeň si (Rozpomeň sa) na tých, ktorí sa nachádzajú v beznádeji, pomôž im a upokoj ich.

Spomeň si (Rozpomeň sa), Pane, na svojich služobníkov, ktorí žiadali naše modlitby.

Spomeň si (Rozpomeň sa) sa na všetkých od vekov zosnulých a daruj im odpočinok.

Amen.

Toto pravidlo dal starec Paisij istému ženskému monastieru, ktorý žiadal od neho nejaký “typikon” (poriadok, postup) pre modlenie sa počas bdenia v izbách – keliách. Je z konca jeho života. Vládne v ňom láska k celému svetu.

Môže ho však používať každý veriaci, keďže pokrýva všetky eventuality človeka, ktorý potrebuje modlitbu. Rozumejú mu aj deti, lebo je napísaný jednoduchými slovami, a tak ho môže čítať celá rodina počas rodinnej večernej modlitby.

Preložil: jerej Marek Ignacik

Zdroj: Ο ΘΕΟΣ ΕΙΝΑΙ ΜΑΖΙ ΜΑΣ, ΕΜΕΙΣ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΑΖΙ ΤΟΥ;
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ

Z našej cirkevnej obce....

Minulý rok
na jeseň
sme sa
vybrali
opäť do
Zvolena na
Lunterov

ranč. Nechýbal fajný guláš, jazda
na koníkoch a kopec zábavy.

28. január 2016 bol všedný pracovný deň, ale pre nášho duchovného otca Mareka Ignacika bol niečím výnimočným. V ten deň pred dvadsiatimi rokmi totiž prijal v Prešove svätú Tajinu kňazstva z rúk nebohého vladyku Nikolaja.

Túto milú udalosť sme si pripomenuli aj my veriaci zo stredného Slovenska a to v nedeľu 31. januára v kaplnke na zvolenskom zámku.

Otec Marek k nám prišiel v roku 2001 ako mladý vojenský kňaz, obdarený nadšením, úsmevom a ochotou dať sa do práce vo vinici Pánovej. Nebola to ľahká cesta. Práce bolo veľa, pretože pravoslávnych veriacich chodilo v tom čase na bohoslužby veľmi málo, dali by sa spočítať na jednej ruke. No 15 rokov jeho obetavej práce prinieslo svoje ovocie. S Božou pomocou je nás teraz už dosť. Aj preto v Bystrici hľadáme nové priestory, pretože do tých terajších sa už pomaly nezmestíme.

A preto veľké ĎAKUJEM patrí nášmu duchovnému otcovi Marekovi, ktorý nám každú nedeľu a na sviatky káže Božie slovo a povzbudzuje nás poučnými slovami svätých otcov.

Sláva Bohu za všetko!

Pravoslávni veriaci z Banskej Bystrice a Zvolen

OZNAM

Všetkým sympatizantom pravoslavia oznamujeme, že nedeľné sv. liturgie sa v Banskej Bystrici a Zvolene konajú striedavo. Jednu nedeľu v Banskej Bystrici v DOME Slovenského misijného hnutia na Skuteckého ulici č. 4 (oproti bývalému kinu Hviezda) so začiatkom o 9:00 hodine a ďalšiu nedeľu v kaplnke zvolenského zámku vo Zvolene so začiatkom o 8:45 hodine. Všetky sviatočné bohoslužby (utrene, večierne, sv. liturgie), ktoré pripadnú na ktorýkoľvek deň v týždni okrem nedele, sa konajú vo vojenskej kaplnke veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene na ulici Jána Jiskru 10. Raz za dva mesiace sa koná svätá Liturgia aj v kaplnke na zámku vo Vígľaši. Ďalej všetkým záujemcom o duchovné rady, duchovné usmernenie, zodpovedanie otázok v oblasti duchovného života, či bližšie informácie o bohoslužbách odporúčame, aby kontaktovali duchovného cirkevných obcí cestou e-mailu: marek.ignacik@gmail.com alebo na telefónnom čísle: 0903 824 426. K dispozícii je naša nová stránka a to: www.pcozvbb.sk

Informácie o našom občasníku, možnosti jeho odoberania či prispievania doň dostanete na telefónnom čísle redaktorky časopisu: 0903 170 583.

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail: jankasom@szm.sk

www.pravoslavie.sk